

12/4/1380

سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حوزه مطبوعات

 سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حوزه مطبوعات
 شماره ۱۵۱۱، ۱۳۸۰.۵.۲۰

(مصوب جلسات ۴۷۸ و ۴۸۰ مورخ ۱۳۸۰.۲.۱۸ و ۱۳۸۰.۴.۱۲)

مقدمه:

مطبوعات در کشور ما به عنوان یکی از ابزارهای فرهنگی، مدافع و نشر دهنده ارزشهاي فرهنگ اسلامی ایرانی محسوب می‌شوند. بی تردید ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی با استفاده صحیح از مطبوعات امکان‌پذیر است. فعالیت آزاد مطبوعات در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران‌سازنده و جهت دهنده افکار عمومی می‌باشد و اصل آزادی مطبوعات و حدود و قیود آن در اصل ۲۴ قانون اساسی انکاس یافته است به همین دلیل تحلیل مفاهیم بکار رفته در این اصل و تبیین دلالتهاي آن به منظور تعیین مبانی سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی در حوزه مطبوعات، ضروری است. مطابق اصل ۲۴ قانون اساسی «نشریات و مطبوعات در بیان مطلب آزادند مگر آنکه محل به مبانی اسلام و با حقوق عمومی باشند» بدین ترتیب در اصل ۲۴ قانون اساسی، اصل بر «آزادی مطبوعات» است و محدودیت‌های آن، به عنوان استثنای این اصل می‌باشد مورد توجه قرار گیرد. بخش مهمی از قانون مطبوعات فعلی نیز به تبیین و ذکر حدود و مصاديق و تدقیق اصل ۲۴ قانون اساسی اختصاص دارد.

از جمله سیاست‌های مهم و اساسی نظام جمهوری اسلامی ارتقای سطح کیفی و کمی مطبوعات به منظور کمک در رشد و اصلاح فرهنگ عمومی است. برای تحقق این امر و فراهم سازی ستر عینی تحقق سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی در حوزه مطبوعات موارد ذیل می‌باشد مودعه‌نایت قرار گیرد:

- (الف) پارسازی، نوسازی، تجهیز و توسعه طرفیت مطبوعات و استفاده از فن اولی جدید ارتباط جمعی و به روز نگه داشتن توانایی‌های فنی و ابزاری‌رسانه‌ها.
- (ب) تلاش در جهت ارتقای کمی و کیفی محصولات و آماده سازی شرایط مطلوب برای مطبوعات به منظور دستیابی به شیوه‌های مطلوب و جامع در انتشار اخبار و مطالب و نظرات منطقی مختلف با رعایت استقلال و آزادی در چارچوب قوانین.

(ج) تأسیس و تقویت مراکز آموزشی و آموزش عالی و تربیت نیروی انسانی لازم برای ارتقای کمی و کیفی مطبوعات.

(د) گسترش مبادرات فرهنگی خبری و مطبوعاتی با سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی و همجنین تأسیس و تقویت نمایندگی‌های مطبوعات در خارج از کشور به منظور بهره‌گیری از تجربیات و تحقیقات داخلی و خارجی در عرصه فعالیت‌های خبری و تبلیغی.

(ه) انجام تحقیقات علمی درباره مطبوعات و سنجش میزان تأثیر فعالیت آنها در افکار عمومی.

(و) تقویت تشکلهای صنفی مطبوعات با هدف گسترش کمی و کیفی فعالیت‌های مطبوعاتی.

با عنایت به موارد فوق و با تکیه بر قانون اساسی، قانون مطبوعات، وظایف و مسئولیت‌های دستگاههای ذی ربط و سایر قوانین و مقررات فرهنگی، اصول سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی در حوزه مطبوعات که میان نوعی توازن رسمی و اتفاق نظر مستولان و متصدیان امور در تشخص، تعیین و تدوین مهمترین اصول و اولویت‌های فعالیت‌های فرهنگی بوده و راهنمای و دستورالعملی برای مدیران فرهنگی می‌باشد شامل عناصر و مؤلفه‌هایی به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- در سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی در حوزه مطبوعات، «مبانی اسلام» عبارت است از ضروری دین در اعتقادات، اخلاقیات، احکام، شعائر و مناسک دین.
- ۲- «اخلاقل در مبانی اسلام» عملی یا بیان یا اثربار است که در اعتقاد با التزام عملی جامعه به ضروریات اسلام ایجاد رخنه و تزلزل بنماید و یا موجب هتك حرمت اسلام، ضروریات دینی و شعائر و مقدسات آن شود. «اخلاقل در حقوق عمومی» نیز تعریف و زیر پا نهادن حقوق مردم (انفرادی یا گروهی)، شخصیت‌ها و حکومت و تجاوز به حریم این حقوق است.

- ۳- حقوق عمومی مورد نظر در سیاست فرهنگی رسانه‌ها و مطبوعات عبارت است از: همه حقوق الزامی بذیرفته شده در اسلام و قانون اساسی برای فرد، جامعه و حکومت در روابط کوشاگون فردی و اجتماعی که شامل حقوق خصوصی حاکم میان افراد و شخصیت‌ها و نیز حقوق عمومی در قلمرو روابط میان مردم و حکومت می‌شود. کلیت نظام اسلامی و آزادیهای مصرح در قانون اساسی، نظم اجتماعی، امنیت، شئون اخلاقی، حیثیت اشخاص حقیقی و حقوقی نیز از مصاديق بارز حقوق عمومی به شمار می‌آید.

- ۴- در سیاست فرهنگی مطبوعات، نقد علمی، بحث منطقی، طرح پرسش در مسائل دینی و نقد و بررسی عملکرد حکومت در صورتی که موجب تعییف باورهای دینی و خلل در عمل به احکام اسلام و تعریض به حقوق عمومی نباشد، از عنوان اخلاقل خارج است. اخلاقل، عنوان قصیدی نیست. در صورت اثبات عدم تحقق عنصر معنوی جرم یعنی قصد، این امر در تخفیف یا غفو مؤثر خواهد بود.

- ۵- موارد ذیل نیز از عنوان اخلاقل خارج است:

۱- اطلاع رسانی صحیح، یونگآگام و صادقه در جهت انکاس نظرات، انتقادهای سازنده، پیشنهادها و توضیحات مردم و مسؤولین و طرح اشکالات و بیان نارسایی‌ها به قصد ریشه بایی و شناخت دقیق تر مسائل و دست بایی به راه حل‌های مناسب و سازنده برای پیشرفت کشور با رعایت موازین اسلامی و مصالح جامعه و قانون اساسی.

- ۲- نقل افکار و کفار و مواضع فکری و عملی مخالفان انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران به منظور نقد و بررسی محققاًه و عالمانه آراء و رداندیشه‌های آنان به نحوی که موجب تضعیف نظام نشوهد.

- ۳- ترویج فرهنگ نقد و انتقاد سازنده با پرهیز از توهین، تحقیر و تخریب اشخاص.

- ۴- نقد و نفي آداب و سنت غلط و انحرافي.

- ۵- در مقالات و مطالب علمی، تحقیقی و استدلالی و امثال آن در زمینه افکار و مکاتب الحادی در نشریات تخصصی، که فاقد موضوع‌گیری تبلیغی و ترویجی باشد.

- ۶- درج مطلب و تصویر در زمینه‌های اخلاقی، هنری، ورزشی، علمی، تخصصی به دور از تحریک و ابتذال و به منظور ایجاد شناخت بیشتر و توسعه بینش مخاطب، به گونه‌ای که بافت طبیعی مطلب مغایر با عفت عمومی نباشد.

- ۷- انتشار و درج تصاویر، مطالب طنز، طرح‌ها و کاریکاتورهایی که حاوی توهین، افتراء و هتك افراد حقیقی نبوده و به قصد انتقاد سازنده و اصلاح امور صورت گیرد.

سیاست‌های فرق در یک مقدمه و ۱۲ بند در جلسات ۴۷۸ و ۴۸۰ مورخ ۱۳۸۰.۲.۱۸ و ۱۳۸۰.۴.۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

ریسیس جمهور و ریسیس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سید محمد خاتمی

امروز: پنج شنبه ۶ مرداد ۱۳۹۰
 بازدید امروز این صفحه: | کل بازدید از این صفحه: 41 | کل بازدید امروز: 334 | کل بازدید از سایت: 8,016,604 | کاربران آنلاین: 316 نفر
 تمام حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی است.